

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

<p>Pest'a Domineca 24 aug. 5 sept.</p>	<p>Va esi in fia-care domineca, cu portrete si alte ilustratiuni. In fia-care anu prenumarantii capeta d'oue tablouri pomp'ose.</p>	<p>Pretinulu pentru Austri'a pe jul.—dec. 4 fl. pentru tablou 80 cr. Pentru Romani'a pe jul.—dec. unu galbenu, pentru tablou trei sfanti.</p>	<p>Nr. 34.</p>	<p>Cancelari'a redactiunii Strat'a lui Leopoldu Nr. 33, unde sunt a se adresa manuscriptele si banii de prenumaratiune.</p>	<p>Prenumeratiunile se potu face la tote postele. Pentru Romani'a in libra- ri'a dloru Socecu et comp. in Bucuresci.</p>	<p>Anulu V. 1869.</p>
--	---	---	--------------------	---	--	-------------------------------

Poporul romanu in poesi'a sa.

(S'a cetitu in adunarea de la Siomcut'a a Asociatiunii trans.)

(Fine.)

Amu ascultatu pan'acuma cantecela barbatiloru; dar femeile, n'au si ele cantace? Femeile romane, a caroru viersu e mai sonoru dec'atu melodiele filomeleloru, sê n'aiba cantace?! A, ce presupunere?

Ascultati numai colu pe campu, cum canta o dragalasia copila romana:

Frundia verde, palamida,
Plina-e tiér'a de omida!
Mei copfi, copfi romani,
De-aveti sufletu, de-aveti mani,
Haid' cu lelea la plivitu,
La plivitu, la curatitu!
Cine are flinta grea,
Pue siepte glonti in ea, —
Cine are toporu mare,
Scóta-mi-lu la focu de sóre, —
Cine are barda mica,
Faca-i budi'a subtîrica,
Candu s'a repedi prin glóte,
Sê deie sarutu de mórte.
Eu n'am flinta, n'am secure,
Nici am ghióga din padure:

Dar câti dinti eu am in gura,
Sunt facuti pe muscatura, —
Câte degete-am la mani,
Sunt totu léturi de pagani!

E bine, romancuti'a nóstra de la satu, nu este óre ea chiar atátu de sublima ca vechile femei din Cartagin'a?! Aceste clasice femei si-a datu pretiósese pe altariulu natiunii. Romancuti'a nóstra e seraca, dar si-ofera totu ce are — viéti'a!

Mi-ar placé, déca domnisiórele nóstre moderne aru descinde nitetu între tierancele romane, numai ca sê védia, cum aceste scíu sê iubésca?! Aru aflá acolo, câ amorulu copitielorlu nóstre de la tiéra e remuneratiunea eroismului; aru aflá, câ aceste nu potu sê iubésca pe cei lasi, ci numai pe cei bravi.

Ascultati, frumóse domnisióre, câte-va síre din cunoscut'a balada: „Paunasiulu codrilorlu!“

— Mandra, mandruliti'a mea,
Vin' de-mi stringe braulu meu,
Aperá-te-ar Domnedieu!
— Ba, nu, nu, baditia frate,
Câ vei luptá cu dreptate,
Si ori care-'a birui,
Eu cu dinsulu m'oiu iubi!

Copil'a romana promite a da man'a sa ace-
luia, care va fi invingatoriu. Nobila indemnare
la eroismu! Chiar astfelu femeile din evulu me-
diu renumerau pe cavalerii invingatori cu cu-
nuna si câte-odata cu — anim'a loru!

O alta romancutia, oferindu-i-se amorulu
unui lasiu, raspunde asié:

— Decâtu santa c'unu misielu,
Mai bine c'unu voinicelu,
Voiniculu are norocu,
Si cu dinsulu treci prin focu.

Decâtu pane cu emeu
Si s'o mancu c'unu meteleu,
Mai bine-oiu mancă pogace
Cu voiniculu care mi place.*)

Chiar si nevést'a unui talharius. candu pe
barbatulu ei lu-dusera la ocne, si candu ea re-
mase singura, nefericita, nemangaiata, cantà
astfelu:

De-ar fi fostu elu unu vitézu,
Nu mi-ar fi asié necasu;
Dar a fostu unu bietu talharius,
Si de-aceea mi-e amaru!

Si ca sê vedeti, câ tierancele romane con-
serva acestu spiritu eroicu si patrioticu pana la
adancele loru betranetie, permiteti-mi sê vi ci-
tezu câte-va sîre din „Visulu lui Tudoru Vla-
dimirescu!“

— Maica, maiculi'ta mea,
Cum sê scapu de curs'a rea?
Câ-ci unu glasu prevestitoriu
Mi-totu spune, c'am sê moriu.
— De-ai sê mori, dragutiulu meu,
Faca ce-a vré Domnedieu!
Dar sê scîi tu de la mine,
Câ-unu romanu voinicu ca tine,
Pan' ce cade, pan' ce móre,
Calca sierpii in picioare.

E bine, déca chiar si femeile, tierancele
simple nutrescu in sinulu loru cu atât'a entu-
siasmu sacrulu focu alu iubirii de patria, limba
si natiunalitate; déca fia-care dintr'insele emu-
léza in privinti'a majestósei loru misiuni cu cla-
sicele strabune din Roma antica: atunce sê nu
ne prindia mirarea, câ barbatii loru, tieranii
maltratati si impilati de nedreptátile secoliloru,

*) Aceste patru sîre, cantate in Transilvani'a, nu
unt scóse din colectiunea dlui V. Alesandri.

sunt petrunci totu de aceste simtieminte divine;
sê nu ne mirâmu, câ acesti-a n'au avere mai
pretiósă, decâtu limb'a si patri'a loru, pentru
cari sunt gata a mori ori si candu; sê nu ne ui-
mimu, câ tieranii romani cu anima suferinda de
secoli suspina estu-modu:

Frundia verde de negara,
Vai sermana, biéta tiéra!
Strainii te calicescu,
Si ciocoi te hulescu.
Nu mi-e ciuda de straini,
Câtu de pamenteni haini,
Câ tu, draga, li-ai fostu muma,
Si ei totusi te sugruma.
Saracuti de loculu meu,
Candu l'a scapá Domnedieu?
Hai copii la cei stejari,
Sê taiâmu nescai-va pari;
Tier'a sê ni-o tiércuimu,
Si de iesme s'o ferimu!

Am aretatu prin cele disc pan'acuma, câtu
de multu Romanulu si-iubesc tiér'a si natiuna-
litatea. Ati vediutu, cum poporul romanescu
in ori ce mominte, ori unde, si la tóte ocaziunile
intóna cantece pentru libertatea patriei, si a na-
tiunii sale. Ati potutu observá, câ bucuri'a lui
cea mai sublima, precum si intristarea lui cea
mai adanca depinde totu-de-un'a de la fericirea
sêu decadinti'a patriei sale. Acést'a idea este
ceea ce lu-insufletiescu mai multu; acést'a lu-
innaltia in sferile visâriloru dulci si scumpe, —
acést'a lu-dobóra in abisulu intristârii.

Pentru caus'a sa natiunala romanulu tie-
ranu e gata sê móra ori si candu; inse pentru
causa straina, pentru „flori de cucu“ nu simte
in pieptulu seu nici o insufletîre, nu ca multi
dintre aceia carii se numescu pe sine inte-
ligenti.

Decâtu eu la rusi in óste,
Mai bine sê zacu pe cóste,
Decâtu in óstea rusésca,
Mai bine 'n cea romanésca.

Canta feciorulu romanu de la Prutu, alun-
gatu cu enut'a despotica in óstea rusésca; ér
cei de la Tis'a si pana la Carpati suspina ast-
felu:

Decâtu catana la rendu,
Mai bine 'n codru flamendu;
Decâtu catana 'n sîreagu,
Mai bine 'n codru pribeagu;

Decâtu la straini catana,
 Mai bine la oi cu péna ;
 Eu voiosu asiu catani,
 La straini de l'asiu robí, —
 Dar decâtu sê fiu la n
 Mai bine sê moru in stremti,
 Decâtu sê fiu la husari,
 Mai bine 'n furci de stejari !

Astfeliu e poporul romaneseu. Dinsulu e natiunalu. Anim'a lui e inca vergura si neprofanata de modernulu cosmopolitismu, ce s'a furisiatu in animele unor inteligenti ai sei. Elu nu se amalgamiséza cu alte natiuni, ca multi dintre noi; asié ceva pentru dinsulu e unu pecatu de mórte. Ce e strainu nu se lipesc de sufletulu seu, si canta :

Ungarcanu cu sumanu scurtu,
 Moghioru, Moghiorlanu,
 Nu siedé 'n Moldov'a multu,
 Moghioru, Moghiorlanu.
 Si te du in tiér'a ta,
 Moghioru, Moghiorlanu,
 De-ti mananca slanin'a,
 Moghioru, Moghiorlanu,
 Fâ-ti casa pe musînoiu,
 Moghioru, Moghiorlanu,
 Si-o fréca cu usturoiu,
 Moghioru, Moghiorlanu,
 Ca s'o aperi de strigoi,
 Moghioru, Moghiorlanu !

Ér candu colosulu de la miédia-nópte lusilisce la scóla, sê invetie limb'a muscalésca, romanulu insultatu in simtiulu seu natiunalu. respunde asié :

Muscalesce-oiu invetiá,
 Candu eu limb'a mi-oiu taiá,
 Candu va cresce grâu 'n tinda,
 Si va 'junge spicu 'n grinda,
 Candu va cresce grâu 'n casa,
 Si-a ajunge pana 'n mésa !

Mai multu inse decâtu pe straini, poporul romanu uresce pe domni sei cei rei, carii l'au maltratatu si impilatu in decursu de secolu, si pe cari dinsulu i numesc ciocoi. Acést'a ura nempacata a poporului nostru resulta de siguru din simtiulu seu democraticu. ce pretinde egalitate, si condamna despotismulu.

Acést'a ura e grezava, nu are margini, si de multe ori erumpe astfelu :

Corbi, corbi, fratióre,
 Ce totu croneasci la sóre ?

Ori ti-e fóme, ori ti-e sete,
 Ori ti-e doru de codrulu verde ?
 — Si mi-e fóme si mi-e sete,
 Si mi-e doru de codrulu verde.
 Asiu mancă animi din sinu,
 Asiu bé sange de paganu ;
 Asiu mancă rerunchi de calu,
 Asiu bé sange de muscalu ;
 Asiu mancă foi de stejariu,
 Asiu bé sange de tataru ;
 Asiu mancă faguri de roiu,
 Si-asiu bé sange de ciocoiu.

Ér de alta-data bietulu romanu asupritu se mangaiia astfeliu :

Dragu mi-e drumulu cotitu,
 Candu vedu tabere viindu,
 Si ciocoi inalbastrindu,
 Me facu brósca de pamentu,
 Mi-asiediu durd'a spre ventu,
 Si mi-i ieu la cautare,
 De la capu pan' la picióre,
 Si chitescu si socotescu,
 Pe unde sê mi-i lovescu ?
 La retezulu perului,
 Pe din dosulu fesului,
 Unde-e caldu ciocoiului.

Inainte de a incheiá, permiteti-mi sê mai constatezu atragerea, simpati'a si frati'a, ce simte poporul nostru pentru toti fratii si pentru tóte surorile sale din tóte tierile romane. Buna óra asié se adresa câtra o pa-era :

Vrabiutia de pe dealu,
 Sbori de graba in Ardealu,
 Si te 'ntórce de mi-spune
 Ori vesti rele, ori vesti bune,
 Du-te vedi, déca mai sunt
 Frati de-ai mei p'acestu pamentu ?

Si departe de iubít'a lui sora, tieranulu romanu nu despera, elu se mangaiia astfelu :

Frandia verde, lacrimióra,
 Am avutu o sorióra,
 Iubitória, cantatória,
 Nascuta la focu de sóra.
 Vai de mine, vai de ea,
 Din popilari'a mea
 Ochi cu diós'a nu au datu,
 Timpulu greu ni-a apesatu,
 Dar de-a fi ori ce va fi,
 Noi sorióre, vomu tra . . .

Câ 'n noi dorulu nu mai tace,
 Sangele-apa nu se face.
 Dóue animi sorióre
 Sunt ca radiele de sóre,
 Ce din sóre veselu plecu,
 Si prin neguri dese trecu,
 Si 'n vasduh se ratecescu,
 Si-apoi ér se intalnescu.
 Glasu de sora, glasu de frate,
 Trecu otare departate,
 Si s'aduna, se 'mpreuna,
 Ca dóue radie de luna!

Nu vreu sê mai abusezu de binevoitóri'a si indulgent'a dvóstre atentiune, cu care m'ati onoratu, deci voiu incheiá.

Lasu sê judecati dvóstre, sê judece din aceste lumea culta, déca poporul romanu e la innaltîmea misiunii sale? déca acestu poporu are aspiratiunile ce destingu pe popórele libere de cele sclave? si déca dinsulu póte sê aspire la unu vîtoriu stralucitu.

Dar de cumva vr'unu strainu ar mai cutezá sê insulte poporul nostru, i-asiu dîce dreptu respunsu numai patru síre din poesi'a nóstra poporala; numai patru síre ce caracterisa intr'unu gradu escelentu pe poporul nostru; patru síre, ce aru face onóre lui Shakespeare; si aceste patru síre aru fi:

M'am suitu la munte 'n diori,
 Si-am prinsu fulgerulu din nori,
 Si de-acolo din naltîme
 L'am isbitu in dusmanime.

Iosifu Vulcanu.

DÓMN'A LUI NEAGU.

Neagoe celu mare in alu seu palatu
 Ce domnesce p' Argesiu, dîce intristatu:
 „Manastirea nóstra nu e sevêrsîta
 Si a mea avere este ispravita!
 Dargi ostasi, ce dîceti, nu ar fi pecatu,
 Ca sê inceteze lucrulu minunatu?“
 — Biruri noui pe tíera potu cu sê se puie!
 Au respunsu ostasii ca sê lu-mangaie.
 Dîcu, si ei decida biruri pe romani,
 De la cei mai tineri pan' la cei betrani.
 Dómn'a intra 'n sala; graciile sclave
 Impletescu cu róse dílele-i suave.
 Ochii udi de róua spre pamentu se 'nclinu;
 Rumenindu la fatia ea vorbesce linu:
 — „Voi vreti biruri nóue! Neagoe te teme!

Mane tóta tíer'a o sê te blasteme.
 Asta manastire ce atátu iubesci,
 Printre fumu de lacrimi póte sê-o privesci!
 Éta diamanturi! Vinde-le si-urméza
 Nobil'a lucrare ce te animéza.
 Câ-ci aceste scule nu le pociu portá
 Candu femei pe fatia lacrimi voru pastrá.“
 Dîce si aréta unu paneru de auru,
 Unde inchisese gingasiulu tesauru.
 Ea lu-dâ. Si fati'a-i ca unu fragu nascendu,
 Rumena suride dragalasiu si blandu.
 Unu betranu se scóla si-astu-felu le vorbesce.
 „Anim'a strabuna inca vietuesce.
 Tíer'a care nasce astu-felu de femei
 Merita si viéti'a si marimea ei;
 Câ-ci se sciti cu totii câ unu neamu se face
 Mare séu se pierde cum femeiei place
 Si acum voiu dîce: Dómn'c potu se moriu,
 Câ-ci vediura ochi-mi mantuirea lor!“

D. Bolintineanu.

ADEVERURI MOMENTANE.

— Novela germana. —

(Urmare.)

In urma Georgin'a scolandu-se, si escusandu-se, câ e silita a parasí societatea, in carea altecum se simtiesce fórté bine, pofindu nópte buna si rogandu pe contele Rafailu, ca sê o petréca, s'a indepartatu.

Ei a tacutu pe tóta calea, — si ajungandu in otelu, Georgin'a s'a rogatu de tenerulu conte ca sê o petréca chiaru pana in chili'a ei. Georgin'a erá dama emancipata, si a sciutu câ Rafailu va impliní cererea ei.

Amorosii erau singuri in chilia. Rafailu a statutu langa o mésa, pe care erau aruncate ici cóle gazete si novele; ér Georgin'a s'a pusu pe o stofa. Ea erá cu totulu schimbata, dar totu frumósa, inse démna de compatimire. In ochii ei nici unu focu, pe buzele ei nici unu surisu; ea prospiciá ca o féta, si totusi se pareá câ este o mama. Este o epoca in viéti'a femeiloru frumóse, carea convine cu tóta etatea. Ea a rosítu, erá frumósa, dar démna de compatimire, trista si totusi liniscita. Ea erá ca ceriulu de séra, care e mai frumosu decátu díu'a, pentru câ e mai liniscitu, mai curatu. Candu Rafailu o vediu asié de schimbata, a sciutu câ mai multu nu e iubitu, dar a crediutu si aceea, câ nu e insielatu. Sermanulu, elu nu s'a potutu uní cu ideia. câ Georgin'a l'a insielatu.

Georgin'a s'a scolatu, si apropiandu-se de Rafailu, lu-priviá cu unu dulce surisu, atátu de dulce, incátu Rafailu simtí cum voiau sê se suie

lacrimile ce ardeau de câte-va ore în peptulu seu infocatu, în ochii ardietori . . . elu o iubiá atâtu de multu. . . .

— Rafaile, ce ai de a-mi spune? întrebà Georgin'a. Ceti-a enaratu contele Leeringen, cu ce ai de a me înfruntá. Spune-mi tóte, eu te ascultu.

totu maníá, si totu a se rogá — tóte aru fi fostu insedaru.

În statulu acest'a a simtieminteloru sale apoi a facutu Georginei imputári — ia dîsu, câ ea e o mintiunósa, o insielatória, câ si altii a primitu de la ea pistole si promisiuni tocmai

GENERALULU A. NIEL.

Rafailu a voitu sê vorbésca, inse n'a potutu. A voitu a face imputári amare, inse n'a aflatu cuvinte, l'a cuprinsu o frica nespusa; si cu acést'a a stricatu tóte — câ-ci Georgin'a, carea nu-lu iubiá mai multu a asceptatu acést'a, ea a sciutu câ Rafailu e timidu. Rafailu s'a potutu

asié de dulci, ca si elu, câ ea e o cocheta fara anima, nedémua de amóre, si câ ea l'a insielatu, ca pre multi altii. . . .

Apoi a tacutu, maní'a i-a opritu cuvintele, — éra Georgin'a i-a dîsu cu unu tonu dulce si linu: — Aceste nu le-am facutu.

— Cum? ar fi adevăru ceea ce mi-ai spus: „eu n'am iubit în înainte de Dta pe nimene, Dta ești celu d'antâiu.“ Si totuși ai spus-o acéș'ta și —

— Si am dîsu, si am scrisu aceste si contelui Gustavu Leeringen, contelui Diomedu Eranciu, principelui Demetriu Heliopulos, si domnului de Montefiori. . . . ei bine! si eu n'am mintîtu nici unuia. Eu totu-de-un'a am știutu ce facu.

Fati'a lui Rafailu a rosîtu de man'ă, si a sarîtu cu unu pasiu cătra Georgin'a, éra ea s'a trasu înderetru — nu din temere, ci din buna voia. Ea l'ar fi înbraciosiatu, si s'ar fi rogatu de iertare, inse inca n'a potutu sê face acéș'ta. Elu a iubit-o inca. . . .

— Asié dar Dta ti-ai batutu jocu de mine, ca de multi altii?

— De locu nu.

— Dta m'ai tienutu de nebunu, ai pretinsu amorulu meu si apoi ai risu de mine; dta n'ai potutu simtî ceva amoru pentru mine, că-ci altcum nu mi-ai fi mintîtu, că nici odata n'ai iubit. . . .

— Acéș'ta asidere nici odata n'am facutu, Dta numai ai eugetatu asié ceva. . . .

— Nici odata n'ai iubit?

— Nici o lata. Inca nici pre tine.

— Georgino!! — Man'ă lui s'a stramutatu în o dorere adanca, si gemendu amaru, s'a aruncatu pe unu scaunu, acoperindu-si fati'a cu manile sale. Minutulu acéș'ta l'a asceptatu Georgin'a, si acum pasîndu langa elu, si-a pusu man'ă pe umerii lui, si apoi i-a dîsu cu o blandétia si lingusîre nespusa: — Multiemita lui Ddieu! Rafaille! eu potiu sê fiu éra sincera, mai sincera decătu în dîlele trecute, si crede-mi mie tóte voru fi mai bine. Dta te vei mania pe mine, inse pentru aceea nu me despretiui, vei aflá Dta o amanta adevărata, ce n'am potutu se fiu eu. — Siedi numai si me asculta, si me ierta, déca tifa cu doreri. Cunosci Dta ide'a: *adeveru momentanu*? De bunaséma că lucrulu si întielesulu luvei pricepe, dar euventulu, idea nu, că-ci nu l'ai audîtu nici odata, inca nu ti l'a spusu nimene. Sunt în animelu nóstre simtieminte, umóre, ilasiuni, aplicări, cari pieru un'a dupa alta, si totuși candu ele esista, omenii le numescu mintiuni, cochetaji, insielatiuni si peccate, desi ele n'a fostu nici unu întru aceste. Ele au fostu cu esistatu, si au fostu sieve oneste, adevărate, si e numai pentru unu momentu. Óre a fostu o insielatiuna ros'ă, pentru că frandiele s'a vedidutu, si pe pieptulu meu n'a remasu numai spirii. Amorul nu fia o insielatiune. Déca a tie-

nutu numai cătu viéti'a unei rose. Viéti'a unei femei e compusa din adevăruri momentane. Dta ai voi, inse nu poti pricepe acéș'ta. Voi barbati eterni, ne numiti pre noi cochete, fara anima, mintiunóse, atunci candu noi suntemu adevărate. . . .

— O! sunt si atare femei, care numai odata si întru adevăru au iubit, inse tocmai aceste pricepu mai bine a se fatiară, si a ascunde adevărule. Femei'a cea mai onesta, adese a vedidutu căte unu barbatu, de care i-a mai placutu, decătu de a ei, pe care l'ar fi sarutatu si l'ar fi iubit, inse sórtea n'a voitutu asié, ea are barbatulu ei destinat, care nu i este iertatu alu insielá, si totuși interiorulu, anim'a ei e fatiarnica, ea ascunde în sinulu seu unu amoru neiertatu, si barbatulu ei se eugeta a fi fericitu. Noi ceste-lalte femei, noi scrutatóricile — eu vorbescu numai despre noi muicri oneste — noi avemu o idea, unu smintiu pentru totu adevărule momentan, si pentru aceea apoi ne numescu emancipate, usioratice. Si cătu de tare ne-aru indestulă pe noi unu adevăru — déca numai ar fi acéș'ta duratoriu! . . . O! eu l'am iubit si pe Gustavu Leeringen, elu érá atātu de naivu, atātu de bunu, atātu de tineru. Juvéti'a, Rafaille, e o pocsia de carea nu te poti despartă, o flóre, carea se pléca pe pieptulu nostru, respandindu unu mirosu placutu. Dóra acéș'ta a fostu fericirea? Ah nu; érá unu adevăru, inse elu n'a duratu; eu am vedidutu că m'am insielatu, eu nu l'am iubit. Atunci s'a ivitu în viéti'a mea unu barbatu plinu de spiritu, contele Diomedu, inse éراسi numai o noua insielatiune. Dupa aceste a urmatu unulu, apoi altulu, si asié mai încolo. Insusi si pe barbatulu meu l'am admiratu. Érá în elu ceva misteriosu, ceva enigmaticu, ce pre mine deosebitu m'a atinsu. Eu n'am mintîtu lui nici odata. Inse din momentulu candu sinceritatea animeloru nóstre s'a stramutatu în ura, noi mai multu nu eram unulu altuia. Nu mi-a remasu numai o datorintia, adeca: a pastrá onórea lui, ce am si facutu. Anim'a mea érá libera — si delesata, inse ea doriá unu adevăru, fericirea, doriá acelu adevăru, care se numesce viéti'a fericita. Óre este unu adevăru ca atare? Nu nu credu; — eu inca n'am cunoscutu nici o femeia carea aru fi remasa credincioșa până'n sfirsitu. — Eu sum onesta totu-de-un'a, inse viéti'a si sufletulu meu e ca ceriulu primaverei, care si-muta a lésa colórea sa. Fericirea totu-de-un'a mi se pare a fi asié de departata, ca diu'a de mani. Mie mi se pare, că tóte femeile trebuie sê eugete asié, inse unu suat tóte întru forma de eliarificata, séu au o minna pré debău, si nu voiescu a insielá pe

barbatulu odata aflatu si risca tóta fericirea, ce aru poté inca avé.

— Eu nu facu acést'a. Eu voiescu a aflá acea, ce este dorulu nostru, ce insasi natur'a a plantatu in animele nóstre! Inse unde e realitatea? Unde adeverulu? Unde e fantan'a Rebecei, la carea sê me ascepte barbatulu meu fiitoriu? Uniculu, pre acest'a lu-dorescu. Amorul e gata a asceptá, amorulu adeveratu, e fidelitatea! Amorul nu póte uitá, elu nu se póte stramutá! . . .

Ea si-a încrucisiatu manile si cautá adancu, si ostenita pe lamp'a ce ardea.

Sermanulu Rafailu, elu si-a ridicatu faci'a, ea erá rosîa de plansulu multu.

— Insielatória! esclamá elu.

— Pre D'lieu, Rafaille, eu nu sum insielatória. Eu nu ti-am mintîtu. Tu ai pasîtu cu atâta tinerétia si onestate in calea vietiei mele, încâtu eu am cugetatu, câ tu esti celu asceptatu, celu doritu. Si déca acést'a s'ar fi intimplatu, eu asiu fi uitatu tóte pentru tine. O nu me priví asié de dorerosu, me dóre anim'a, vediendu câ tu suferi. Privesce-me — cine sum eu? o femeia frumósa ca multe altele. Nu me urí, ca Gustav Leeringen, si eu voi fi indestulita, si nu me va mustrá cuoseiint'a. . . .

— Eu sê nu mai fiu mai multu in anim'a ta, Georgino?

— Nu, Rafaille.

Elu a tacutu unu momentu, pieptulu i se ridicá infocatu si plinu de simtieminte selbatice, ardiétorie, apoi s'a scolatu, dîcandu: — E bine. Inse Georgin'a muierea acésta invetiata, nu l'a lasatu sê se departeze asié, ci punendu-si de nou manile pe umerulu tinerelui conte, s'a uitatu in ochii lui cu atâta dulcétia, cu atâta caldura, încâtu Rafailu ca fermecatu de privirea acést'a, a uitatu pe unu minutu man'á, a uitatu tóte; si s'a lasatu de nou pe scaunu.

— In viétia te ascépta fericire, dîse Georgin'a. Tu vei mai iubi. Tu esti atâtu de bunu, tu ai fostu atâtu de loialu, eu nu ti-asiu fi facutu ceva reu pentru lumea acésta. Voiesci tu ca sê ne vedemu totu-de-un'a asié, ca mai inante? Noi ne vomu veselí, si vomu deslegá pe linu legatur'a carea a legat-o unu visu?

— Nu! dîse elu cu iutiéla si man'á. Sê fii fericita Georgino.

Apoi luandu-si palari'a s'a dusu. Inse la usia s'a intorsu, fati'a lni ardea, ér trupulu lui tremurá ca de nescari friguri. — Dta iubesci pe parintele Amandu! dîse elu acum ridîndu.

— Nu, — dîse Georgin'a, cu o linisce mare.

— E acest'a unu adeveru? . . . O, dóra unu

adeveru momentanu . . . intrebà si respunsà cu ironía Rafailu, si vediendu câ Georgin'a pasesce câtra elu, a inchisu usi'a si s'a dusu.

Georgin'a a remasu standu in midiloculu chiliei, ea erá liniscita, si se uitá pe usia, pe care a trecut Rafailu, apoi dîse incetu: — Nu, eu nu lu-iubescu.

IX. Dupa o preamblaré.

Erá o diua dintre acele, in care mai antâiu observamu, câ rosele s'au florigu, si liliele si-au plecatu tuleiele superbe; florile sórelui se redicau ici cóle clatinandu-se si inchinandu-se sórelui superbu. Aerulu erá mai curatu si mai linu decâtu in timpu de véra, colorile floriloru si a campului mai placute. A sositu tómu'a.

Georgin'a erá la preambulare. Ea erá acum de totu singura; Rafailu n'a venitu mai multu, castelulu lui Bambergu inca erá golu si liniscitu — ér parintele Amandu — numai arare-ori o cercetá si si-atunci numai pre unu timpu scurtu. Georginei i se pareá, câ laintrulu seu e o mare inghiatiata, ér esteriorulu ei ca ceriulu fara sórele incaldîtoriu.

Ea se preamblá tóta diua aici cóle intre munti. Asié se preamblá ea si adi, in diua acésta frumósa. Adi a observatu ea mai antâiu, câ natur'a e ca o oglinda a laintrului seu.

Sosindu a casa, si neavendu alta petrecere, a chiamatu pe camerier'a sa, carea vediendu câ domn'a ei cercá petrecere, a inceputu ai enerá multe nimicuri, interesante pote pentru cei ce se úrescu. Si finindu-si povestile sale, a intrebatu pe Georgin'a: — câ nu scie ceva noutate?

— Ceva mai bunu, nu.

— Nu ai vediutu pe capelanulu Amandu?

— Elu e fórte retrasu, de câte va dîle, nu l'am vediutu delocu.

Constanti'a a esítu. Ér Georgin'a luandu unu almanachu, a inceputu a frundierí in elu, inse fara a cití ceva. Féti'a ei rosíá din momentu in momentu, ochii ei straluciau, manile-i tremureau, ea erá cuprinsa ca de o lesîmare.

Ea n'a vediutu mai multu nimicu, ci s'a scolatu fara sci câ ce face — chili'a se invirtea pre langa ea, i se pareá câ aude vijeindu aerulu altcum linu. . . . Déca statea acum in antea ei par. Amandu, ea ar fi caditu la piciórele lui, — si déca ar fi avutu aripi, ar fi sboratu la elu, l'ar fi inbraciosiatu si l'ar fi dusu in locuri departate, unde viéza fericirea . . . inse ea a fostu numai o femeia fara aripi, infocata si delesata, carea iubiá unu preotu — intr'unu modu desfrenatu, si pan'la nebunía. (Va urmá.)

SALONUL.

CONVERSARE CU CETITĂTORIILE.

— Parisu 29 aug. —

Cunosc unu june studentu, carui-a i place multu poesi'a, dar care nu este poetu, séu mai bine, care nu este poetu in intielesulu deplinu alu cuventului, adeva nu scrie poesi; pentru că fia-care omu mai multu séu mai pucinu este odata poetu in viéti'a sa. Si ferice de aceia, in sufletulu caror'a venturile reci ale vietii n'au reusitu a stinge schinteu'a ce a aprinsu in ei lumin'a dulce si pura a diminétii, a caroru anima romane pururea juna si capabila de sacrulu simtiementu alu entusiasmului.

Pe fruntea acelor'a prevedinti'a a depusu sarutarea sa, si insemnandu-le calea, prin o voce misterioasa si plina de amoru le-a dîsu: Mergi! Dar câtu este de justa opiniunea acelu scriitoriu care dicea, că este in fia-care din noi o flóre, care se vestediesce si se duce cu timpulu; si in trei patrimi din ómeni este unu poetu mortu de june, caruia omulu supravietuesce.

Poetulu de predilectiune alu amicului meu erá Alfred de Musset.

Intr'o dí i veni dorinti'a sê-i védia mormentulu. Intr'o diminétia, pe candu sórele reversá primele sale radie peste Paris, ce se intindea ca o panorama majestósa intre colinele sale, elu se aflá confundatu in meditatiuni la mormentulu poetului seu. Mormentulu se aflá in cimitirulu Père-Lachaise aprópe de intrare. Inaintea lui in midiloculu unui stratu de flori si intre doi mici rosari, unulu albu si altulu rosu, se inaltia bustulu poetului, taiatu in marmora alba, si asediatu pe unu pedestalu redicatu. De a stang'a unu pinisiuru inaltia cu mandria ramurile sale pururea verdi, si intindea suridatoriu umbrele sale a supra mormentului. De a drépt'a creseca unu ramu plapandu de salcie trista, sustienutu prin o ingraditura fina si udatu in fia-care diminétia. Pe petró'a mormentala erau taiate operele sale si nesce viersuri in midilocu, pe cari Musset le scrisese in un'a din eele mai frumoase poesi ale sale, elegi'a la Luci'a:

Mes chers amis, quand je mourrai,
Plantez un saule au cimetière,
J'aime son feuillage éploré,
La paleur m'en est douce et chère;
Et son ombre sera légère
A la terre où je dormirai. *)

— Dormi in pace, o poetu alu amorului; tu ai traitu; tu ti-ai implinitu misiunea aci josu; umbrele lui Ovidiu si Petraré'a te-au salutatu cu bucuria in imperiulu nemorirei. Geniulu care a arsu ca o facia divina in sufletulu teu va luminá si va incaldí pururea pe caletorii de o dí ai acestei planete!

Dicandu aceste cuvinte continuá amicului meu, mi-am stersu dóue lacrimi, am ruptu o rosa alba ca o suvenire iubita de la mormentulu desfetatu in mominte senine, si m'a consolatu de atâte ori in óre de intristare;

*) Scumpii mei amici, candu voiu mori, plantati o salcie in cimitiru, eu iubescu frundiile sale planse, palórea loru mi-e dulce si scumpa; si umbr'a sa va fi usióra pe tierin'a, sub care voiu dormi.

si plutindu intr'o visare melancolica si dulce inainta apoi cátra culmea cimitirului ce se afla asediatu pe unu dealu, si me asediai pe unu scaunu la umbr'a unui stejaru.

Ce spectaculu se deschidea din acestu imperiu alu paceii, vederei si imaginatiunii totu-de-odata. — O, fiu alu cugetării, tu care cerci in meditatiunile tale destinulu omului si secretulu nepetrunsu alu fintieloru, séu tu in sinulu caruia geme o dorere ascunsa, candu doresci sê affi o consolatiune departe de ómeni, vino in acestu asilu alu pacei; aci ventulu sufla mai linu, aerulu este mai puru si florile sunt mai suave. Sioptirile misterioase ale acestoru locuri insuffa credinti'a si speranti'a.

Incungiuratu de o liniste ce nu erá turburata decâtu de frématulu frundiiloru si de canteculu paseriloru, me abandonai contemplatiunii, acestei dulci companione a tristetiei si singuratátii. Eram pe puntea ce impreuna dóue lumi nemarginite. La petiórele mele se intindea cetatea ca o mare sgomotósa, cu tóte agitatiunile, cu tóte placerile si miseriile vietii, cu suvenirile trecutului si misteriele venitorului. Marginile sale se perdeau departe in cetia. Column'a de pe piati'a Bastiliei, care inaltia cátra ceru emblem'a libertátii, domnia peste o mare parte a cetátii. Vedeam defilandu inaintea mea umbrele trecutului in tóta marirea loru; pecandu o impregiurare neasteptata facu sê dispara intr'unu momentu mundulu in care rataceam. Aruncandu-mi privirea la vale, diarii langa mormentulu ce parasisem o feta tinera de o frumsetia rara. Loculu unde se aflá, recenti'a diminétii, radiele sórelui cari se reflectau in faci'a ei facea sê me indoiescu déca este in adevéru o fintaia umana, séu o aparitiune.

Sê fia óre numai o visiune? mi-díceam. Este geniulu acestoru triste locuri, séu póte e mus'a poesiei, care a descinsu sê planga pe mormentulu bardului seu iubitu?

Atrasu ca de o potere necunoscuta plecai cátra dins'a, fara a sci déca e visu séu realitate ceea ce vediu.

— Salutare, mus'a Armoniei! Nu te vei superá déca unu profanu cutéza a se apropiá de tine. — Me adresai astifeliu atátu inspiratu de frumseti'a ei, câtu si de alta parte din calculu, ca sê potu avé pretestulu a-i vorbi.

— Pardonu, domnule; in imaginarea dtale de poetu neaperatu dta me iei dreptu o fantasma.

— Mi-ceru mii de scuse, domnisióra; nu sum poetu, dar iubescu poesi'a, si mai alesu adoru pe angérii poesiei. Vedi prin urmare, cá-mi erá imposibilu de a nu me insielá vedindu-te in acestu locu.

Ea tacu, dar erá o tacere plina de elocintia. Atitudinea, fragedímea, espresiunea ce observai in fisionomi'a ei desceptá in mine unu simtiementu de condolentia, de simpatia si admiratiune; si-mi parú reu de tonulu cu care incepusem a-i vorbi. Ea avea in mana o carte frumosu legata in catifea, pe ale carei pagini apropiandu-me am vediatu urme vechi de lacrimi.

Cine erá acéta juna femeia? Pentru ce venia aici? Care erá istori'a suferintiei sale? Éta ce doriám sê affu, candu veduramu apropiandu-se de noi o dama insocita de o servitória; aduceau o coróna de flori de

colore galbena, pe care stau scrise in litere mari aceste cuvinte: „Eternu regretu.“ Erá mam'a domnişórei, pe care dins'a o asceptá. Nevoindu a deveni inoportunu, am salutat'o, si m'am despartítu cu dorinti'a de a o revedé si de a cunoşce secretulu dorerei sale, care mi-se parea o istoria pré interesanta.

— Si care o sê mi-o spui si mie, dîsei amicului meu, decumva te vei mai duce s'o intalnesci.

— Mai intrebí c'o sê me ducu? candu ti-am spusú cá erá atátu de frumósa copil'a ce am vediutu.

M. Strajanu.

Curieriulu modei.

— Pest'a 3 septemvre. —

Ori si unde s'oru fi aflandu frumósele nóstre, la scaldi, caletorie, ville s. c. l. de acolo nu póte lipsi petrecerea. Si de óra-ce petrecerile sunt represintate mai multu la serate, credemu a implini datorinti'a nóstra de Curieriulu modei tractandu cu acést'a ocaziune despre vestmintele ce se póta la serate.

Noutáti in materii numai in foulard-ulu albu aflámu, care se intrebuintieza mai alesu la vestminte pentru mirese si pentru vestminte la serate. Acestu foulard de metasa alba are colorea laptelui, si ca atare e fórté acomodata spre a poté servi de basa diferiteloru infrumsetiári. Asié de esemplu infrumsetiári si incretíturile de atlas-albu sunt multu frumóse.

Grabimu a descrie facerea unui vestmentu de asemenea materia, pe cátu de frumosu pe atátu de modernu.

Acestu vestmentu e compusu din dóue rochii: cea de din josu ajunge pana la pamentu, infrumsetiatu cu incretítur late de diece policari, éra de a supra incretítur eloru cu prime de atlasu-albu de unu degetu de latu. Astfelu de prime se punu de la partea de nainte in susu pana la bráu; a dóu'a rochia de nainte e desfacuta, ca partea de nainte a rochiei de din josu sê se póta observá, éra din dereptu se impreuna intr'o códa larga si lunga.

Rochi'a de a supra inca se infrumsetieza cu incretítur, inse in latíme numai de patru policari.

Spacelulu din dereptu e radícatu, éra de nainte taiatu in forma cuadrata si giuru impregiuru cu umflature merunte de atlasu albu. Manecile sunt strimte si asemenea decorate cu incretítur de atlasu. Din dereptu se anina buchete, respective numai una, si acést'a e compusu din foulard albu cu atlasu asemenea albu.

Vestmintele pentru strade se facu mai alesu din dóue materii. — Multiamita parisianeloru, cá au lasatu multímea coloriloru, ce intr'unu timpu se potea observá in moda. Amu vediutu in lunile trecute o damicela in a careia toaleta tóte colorile erau represintate, erá chiar „non plus ultra“ coloriloru.

In presentu sunt multu iubite colorile havana si castania. Asemene se póta si vestmintele de materia violeta si lil'a.

Am vediutu unu vestmentu de tafota violeta, de din josu infrumsetiatu cu siese incretítur anguste, din aste siese trei erau din tafota lil'a si trei din tafota violeta. Pe aceste incretítur erau cosute dintele albe si anguste. Spacelulu erá din tafota lil'a, si giuru impregiuru cu umflature, se intielege de nainte taiatu in cuadratu si infrumsetiatu cu ruche-uri violeta. Si ce erá mai placutu, ast'a toaleta am vediut'o si la dóue damicele,

frumóse cari de siguru au trebuitu sê fia sorori, cá semenau multu la olalta.

CE E NOU?

* * * (*Fondarea unui teatru natiunalu*) pentru romanii de dincoá de Carpati devine din dí in dí o dorintia si vointia mai multu esprimata. Dílele trecute primiramu o multíme de epistole, in cari onorabili nostri con-natiionali ne felicitá si ni saluta cu caldura propunerea. Primiramu si cáti-va articoli relativi la acést'a costíune importanta, cari se voru publicá indata ce ni va concede spatiulu. Din tóte impartesírele aceste vedemu, cá publiculu romanu a primitu cu insufletíre propunerea nóstra. Noi dara suntemu convinsi, cá ide'a se va realísá si inca in timpu scurtu. Faca-si toti romanii detorinti'a si in privinti'a ast'a, si atunce — ori cátu de mari sê fia obstacolele — se va realísá dorinti'a generala: Sê fondámu teatru natiunalu!

* * * (*Societatea academica romana*) tiene siedintie in tóte dílele. Dintre membrii a mai sositu dlu Romanu. Subietulu discusiuniloru in sesiunea acést'a va fi stabilirea ortografiei, dorita de toti. Pregatirile pentru compunerea unui dictionariu inca se voru incepe inca in decursulu acestui anu, si a nume se va tipari o colectiune de cuvinte intrebuintiate numai in unele provincie. Dlu Caragiani a presintatu societáti o pré interesanta colectiune de asemenea cuvinte, culesu in Macedi'a; se acépta alta colectiune de la dlu Cipariu. Cu ocaziunea petrecerí nóstre la Siomeut'a, onorab. nostru colaboratoriu dlu G. Marchisiu ni-a aretatu asísdere o pré interesanta colectiune de cuvinte romanesci usitate in Satu-mare; acést'a colectiune asísdere erá menita pentru societatea academica. Afara de acést'a colectiune societatea academica va mai pune in lucrare inca in acestu anu compunerea si edarea unui dictionariu alu limbei romane. Se va publicá si unu vocabulariu de cuvinte straine in limb'a romana.

* * * (*Domnulu Romaniloru*) Innaltímea Sa Carolu I. a sositu a casa din caletori'a Sa de la Crimea. Diuariele straine vreu sê scia, cá Innaltímea Sa inca in tótna acést'a va caletori la Berolinu, trecandu prin Pest'a si Vien'a, unde asísdere va petrece cáte-va díle.

* * * (*Despre „gresiel'a cardinala.“*) Intr'unulu din numerii trecuti ai fóiei nóstre ni luaramu voia a díce, cá in sesiunea din anulu trecutu a societáti academice romane s'a comisu o gresiel'a cardinala, nealegéndu-se de membru dlu B. P. Hajdeu. „Transilvani'a“ facu la acést'a urmatori'a observatiune: „La gresiel'a cardinala, ce díce „Familia“ cá s'ar fi comisu in anulu trecutu, sê respunda insu-si dlu B. P. Hajdeu. De altu-mintrea dlu Hajdeu senioru nu si-a datu dimisiunea.“ Dlu B. P. Hajdeu a si respunsu in „Traianu“, cá venerabilulu parinte alu dsale „a tramisu inca de anu dimisiunea sa din Academia.“ Asié dara nu mai remane nici unu pre-testu, prin care s'ar poté escusá — gresiel'a cardinala.

* * * (*Lautari din Ardealu in Bucuresci.*) Diuariulu „Traianu“ scrie, cá de cáte-va díle a sositu la Bucuresci a céta de lautari de la Abrudu. Pentru prima-óra acesti lautari au cantatu in o séra in gradin'a lui Rasca, carele i adusesu par' cá intr'adinsu pentru a-i compromite, — cá-ci totu in aceea-si séra a mai fostu invitata o orchestra nemtiésca, alu careia directoru, renumitul Wiest, ca si candu ar fi voitu sê ucida cu ori ce pretiu

pe ratecitiu lautari din Transilvani'a, nu s'a sfitu a se pune elu insu-si in rivalitate cu dinsi, esecutandu nesce solo din cele mai artistice, cu unu mare spectacolu de totu felulu de gesturi. Asié dara nenorocitiu aveau a se luptá cu celu mai mare virtuosu din Bucuresci. Cu tóte aceste admirabilulu modu, cu care acesti lautari au esecutatu ariele loru si mai cu séma „doin'a pecurariului“ le-au atrasu aplausele cele mai calduróse.

* * (Coalitiune barbatéscá.) Cetimu intr'unu diuariu, cá intr'unu orasiu óre-care in Austri'a de susu barbatii a infintiatu o coalitiune in contra — perului falsu. Membrii acestei societáti se indetorezá a nu curteni nici odata femeiloru, cari póta vucle false. N'ar fi réu, déca si junii romani aru formá o coalitiune in contra domnisóreloru nóstre, cari vorbescu necontenitu in — limbe straine.

* * (Dsiór'a Constanti'a Dunc'a,) rentornandu-se de la Vien'a la Bucuresci, a petrecutu o dí in Pest'a in midiloculu nostru. Anu aflatu cu placere, cá eminent'a nóstra scriitória sosindu a casa, are sé deie sub tipariu unu opu relativu la crescerea femeiloru. Dsiór'a Dunc'a a terminatu si o piesa teatrala, carea se va represintá in stagiunea viitória. Totu-odata annunciámu cu bucuria, cá onorabil'a domnisióra ni-a promisú a tramite din candu in candu articoli pentru fói'a nóstra.

* * (Necrologu.) Cu anima dorerósa annunciámu mórtea unui bravu fiu alu natiunii nóstre. Pe candu in fia-care minutu acceptamu sosirea acestui amicu in midiloculu nostru, éta ni veni scirea, cá Nicolau Cristianu, unulu dintre cei mai eminenti romani din comitatulu Aradului, nu mai esiste intre cei vii, a repausatu la $\frac{2}{14}$ aug. in Cilu. Fia-i tierin'a usióra si memori'a binecuvéntata!

* * (Contele Castellane) consululu francesu din Pest'a a sositu alalta sér'a la Sibíiu si a descalecatu la „corón'a Ungariei“, unde intrarea érá decorata cu verdétia si cu lampióne serbatoresci. Consululu veni in numele imperatului Napoleone III. ca sé asiste la imatricularea fiului unui cetatianu Pilz despre care scrisesemu si noi in anulu trecutú: cá fiindu cá s'a nascutu tocm'a in 15 augustu, tatalu seu a rogatu pre imp. francezu sé-i fia nanasiu. Ceremoni'a imatricularei s'a seversitu eri. Consululu a facutu visite Archiepiscopului si Metropolitului nostru Andreiu Baronu de Siagun'a, Superintendentului Dr. Teutsch, general-majorulu de Reichhetzer ca locuitoriuulu comandantelu mil. L. M. C. b. Rodich si primariulu cetatei Gibel. — Contele Castellane caletoresce de acolo la Brasiovu si in secuime. („Telegr. Rom.“)

Literatura si arte.

* * (Trei brosiure pentru junime.) Primiramu de la Bucuresci trei brosiure din „Biblioteca de lectura pentru junimea de ambele secse“, cari contienu câte-va naratiuni dragalasi si menite pentru junimea nóstra, si traduse de dlu I. M. Riureanu. Recomandámu aceste cartisióre atentiunii parintiloru si educatoriloru romani.

* * (A esítu de sub litografia:) Cart'a Dunarei, care contienu frontier'a Romaniei cu vedere a 10 districte limitrofe ale ei, si partea bulgaria cu cetátile otomane. Pe carta se arata drumurile ferate si statiunile loru, lini'a telegrafelor si postele, cetátile antice, movilele si locurile batalieloru pe ambele ei margini. Au-

torulu cartei e majorulu D. Papasoglu. Pretiulu cu o brosiura esplicatória e 7 sfanti.

* * (Veni-va dlu Milo?) Acést'a este intrebarea ce ni se pune din mai multe parti. Nu potemu sé respundemu cu positivitate la intrebarea propusa, dar fiindu cá timpulu a inaintatu, si in lun'a viitória se va deschide si teatrulu romanu din Bucuresci, nu sperámu sé potemu salutá de asta-data pe marele nostru artistu in midiloculu nostru. Regretámu acést'a dimpreuna cu totu publiculu romanu de dincóce de Carpati.

Din strainetate.

△ (Zestrea unei mirese.) In secolulu presinte petítorii punu mare pondu pe zestre. In daru, asié e spiretulu timpului! — Credemu a nu fi fara interesu pentru on. nóstre cetitória, déca cu acést'a ocaziune vomu descrie zestrea unei mirese, — departe de noi colo peste munti, ape si mâri, chiaru din New-Yorc. — Afara de nenumeratele argintarii, mai de insemnatu sunt cele dóue-spre-diece marame de dintele de Valenti'a, alu caroru pretiu e de totu bagatelu, o marama costa numai optu-sute de dolari. — Vestmentulu de mirésa e din atlasu albu, cu incretítire de dintele si infrumsetiatu cu rosete de atlasu si sufulcatu cu flori de aurantia. — Mirele a donatu miresei unu acu de peptu si unu colé de mare pretiu. Ca zestre a mai capetatu inca, dóue-spre-diece vestminte de metasa, cari tóte s'au facutu la Paris. La fia care vestmentu sunt alaturate papuci, recoritória si manusi de colórea fia carui vestmentu. Totu ca zestre a capetatu dóue-spre-diece parchi de papuci, cincí duzine de marame de busunariu, patru duzine de manusi, siese palarii rotunde, patru ploare, dóue shawl-uri de dintele, trei marame de grumadi de dintele, dóue shawl-uri de Indi'a, dóue-spre-diece duzine de ciorapi, dóue-dieci si optu de vestminte de societate, de casa si de strade, cincí paletone, nóue jachete s. e. l. Celalalte meruntiele, crinoline, rochii de desuptu cátu ai incarcá dóue cara. — Pentru fetele de odaia inca s'au ingrigitu aducandu-le din Parisu, pentru fiacare câte siese vestminte. Se intielege, cá din materia fina. Parintele miresei s'a ingrigitu, ca fiic'a sa sé aiba localitate cátu se póte de acomodata si provédiuta cu tóte, pentru aceea a cumperatu unu castelu mare pentru fericitiu tineri si l'a arangiatu in modulu celu mai splendidu. Interiorulu castelului sémena la unu paradisu, e mobilatu cu atáta gustu si atát'a arte, de o minune. Dormitoriulu e arangiatu cu unu deosebitu lucsu si gustu. Vétr'a e pardosita totu cu tapete de Brusel'a. Pe pareti atérna cele mai pompóse tablouri, éra in cornurile chilieloru sunt asiediate statue, cari represinta glumele dieiloru mitologici ai greciloru; de a supra sunt lampe ce respandescu o lumina obscura, éra in alta parte fantanile saritória infrumsetiate pe margini cu flori recorescu aerulu curatu si linu. — Perinile sunt umplute cu pene de gasce, éra fetiele si tóte celalalte din patu de metasa alba. Patulu e facutu din argintu si represinta carulu de nori alu Vinerei. De a supra patulu este chipulu celei mai iubitória diee, carea asié e esecutata, incátu se pare cá desface ea perdelele de dintele a patului, candu trebuie sé se acopere asternutulu. — Giurulu castelului e o gradina din cele mai frumóse, cu nenumerate cái si fantane. Ast'a gradina va servi de loculu celu mai placutu a fericitiloru tineri. — Unu diuariu din Franci'a si-face numai acea observare, cá tóte ar fi bune si frumóse, numai déca respectivii tineri

se si iubescu, la din contra, ce folosu? Si noi suntemu de aceea parere!

△ (*Rochefort si gratia imperatésca.*) Francesulu esilatu Rochefort in ultimulu numeru alu diuariului „Rappel“ a refusatu espresu agratiarea imperatésca. — „Despre ce agratiare vorbescu ómenii? Judecatu-m'au pe mine cine-va? Se póte. Si acum m'au agratiatu? — Despre acést'a nu sciu nimicu. — Cele ce se facu din partea tribunalului si a imperatului, nu se tienu de mine, delocu nu me intereséza. Judecata si agratiare numai de la poporu primescu. Acést'a singuru e numai tribunalu si putere, inaintea caruia me aplecu bucurosu. Pentru acea numai atunci me voiu rentorná in Franci'a, déca me va chiamá vócea poporului, si asié credu, cá la ast'a potu sperá. De la poporu, pe care lu iubescu si lu-cunoscú, voiu primí ori si ce; dar a primí ceva de la nesce ómeni, pe cari eu nu-i cunoscú si carora eu nu voiu sê fiu deobligatu, mi-este imposibilu.“

△ (*Dauna mare.*) Cetimu intr'unu diariu de Paris, cá vaporulu „Northumbria“ cu vaporulu „Hesperia“ aprópe de Gravesendu intalnindu-se se lovira de olalta cu atât'a putere, încátu celu d'antáiu delocu a gauritu pe celu din urma. Ómenii cari erau pe vaporulu „Hesperia“ numai cu multa truda putura scapá, cá-ci vaporulu in momentul urmatoriu incepuse a se cufundá, si asié marfele, ce erau de transportatu la Singaporé, nu se putura mantui.

△ (*Anticitáti pretióse.*) In Pompeii éra s'a aflu o anticitate pe cátu de frumósa, pe atâtu de pretiósa. Acést'a e o pictura de pe parete, ce represinta circulu de la Pompeii inainte de erumperea Vezuvului, si acést'a e primul tablu, care s'a aflu sub ruinele cetáti astrucate de lava. — Betranii depingeau mai alesu regiuni mitologice, séu lucruri fantastice. Din acestu tablu vedemu, cá amfiteatrulu a fostu infrumsetiatu cu arbori. Acestu tablu ni represinta lupt'a pompeieniloru contra locuitoriloru din orasiulu vecinu numitu Nuceria, in care lupta dintre acesti din urma au cadu fórte multi. Despre acést'a lupta amintescu si scriitorii de pe acele timpuri. Janga circu stá unu edificiu mare, de a carei urma inca nu au datu pana acuma. Fioretti, supravghiatoriulu saporiloru, a inceputu de nou la lucru. Tabloulu fu transportatu in museulu de Neapolea, nu cumva sê se strice.

△ (*Ce a cugetatu femeí'a.*) O femeia din New-Orlean a statu dílele trecute naintea tribunalului fiindu acuzata, cá in septeman'a trecuta a tornatu apa ferbinte pe unu tezeru, care chiaru trecea pe acolo. Acusat'a érá in confusiune mare, si la tóte respundea impedecandu-se, in fine numai atât'a a potutu se díca intru apararea sa, cá ea cugetatu, cá acel'a e barbatulu ei.

△ (*Teatrulu nationalu serbescu.*) Se vorbesce cá teatrulu nationalu serbescu din Belgradu se va deschide la 15 octomvre. Decoratiunile s'au facutu in Vien'a. Intre piese voru fi traduceri din alui Schiller si Góthe. Conducatoriulu va fi Bacsvánszky. Dintre actori se amintescu Mandroviciu, Nedelco si dnisiór'a Jelenska. — Óre candu vomu poté scrie si noi, cá si teatrulu nationalu Romanu de dinóce de Carpati se va deschide? — Deie ceriulu ca cátu mai ingraba sê potemu anuncia acést'a!

△ (*Despre artistii Davison si Desoir*) din Germani'a circuléza o scire intristatória. Celu primu in dílele trecute érá fórte bolnavu, si acum cetimu, cá e mai mortu, de-óra-ce cuprindiendu-lu unu deliriu spiritualu, se frange multu, si-rumpe tóte vestmintele de pe sine.

Celalaltu, care de unu timpu e cuprinsu de o tristétia, in dílele trecute a fostu in stadiulu celu mai de compátimitu. Medicii spunu, cá nu au multa sperantia, ca sê scape pe acesti doi renumiti artisti si sê-i predeie éra publicului, care e multu ingrigitu de favoritií sei.

△ (*Negro*), despre care amintiramu in numerulu trecut, cá a impuscatu pe princes'a Cattaneo, s'a aflu, nu departe de statiunea unde fu impuscata princes'a, mortu si impuscatu prin capu. Ce nu face mintea usióra!

△ (*Napoleonu e bolnavu.*) Diarele nu mai incéta cu vestea, cá Napoleonu e tare bolnavu, prin ce facu mare sensatiune la bursele Europei. La tóte bursele e o nelinisce si jucatorii in totu momentulu ascépta nou-táti mai nóue; indaru se demintiescu tristele faime despre ból'a imperatului, publiculu e convinsu, cá reulu e la pragu. Septeman'a trecuta toti jucatorii de la bursa erau cuprinsi de o frica panica, se latíse faim'a, cá imperatulu e in asié mare pericolu, încátu renumitul Dr. Chelius inca a fostu chiamatu la diensulu, de óra ce mediculu de curte Coumont nu a cutezatu a esegutá operatiunea. Caletori'a imperatéssei inca a devenitu dubiósa. Se vorbiá, cá Eugen'a nu a voitu sê-si lase sociulu singuru, dar medicii au asigurat'o, cá imperatulu in scurtu se va insanetosia. — Mai tardíu se vorbiá, cá imperatés'a se va rentorná din caletori'a cátra Corsic'a, unde a plecatu, spre a participá la serbarea cea solemna. Foile oficiale spunu, cá sanetatea imperatului e restaurata, cá mai de-una-di s'a preamblatu prin gradina, si cá faimele respandite nu au nici o basa.

Felurite.

△ (*Generalulu A. Niel.*) Diu'a de trei-spre-diece augustu pentru imperatulu Napoleonu a fostu un'a din cele mai fatale, pentru cá prin mórtea lui Niel a perdutu unu radiemu alu tronului seu. „Generalulu Niel nu mai este“ — gemú infiorátóri'a veste, si toti amicii imperatului sunt cuprinsi de o grige mare. — Sórtea a datu multe plági betranului imperatu de cáti-va ani in cóce, pe toti amicii si barbatii sei mai escelinti i-au perdutu, si inca chiaru atunci, candu ar avé mai mare trebuintia de dinsi. — Generalulu Adolfu Niel, laureatulu invingatoriulu de la Solferino, fu nascutu la anulu 1802, in districtulu Haute Garonne. Pentru a se cultivá pe carier'a militara a mersu la „Ecole polytechnique“ de unde au esítu atâtia bravi ostasi ai Franciei. De aice apoi a mersu la institutul tehnicu din Metz, de unde a esítu cu cele mai esemplare testimonii. La anulu 1835 fu numitu capitanu la corpulu tehniciloru, éra in anulu urmatoriu fu tramisu la Afric'a, unde deja curgea resbelulu contra beyului. Tinerulu Niel in scurtu a desvoltatu o vitejia si o istetíme rara, prin ce a si devenitu cunoscutu inaintea superioriloru sei. Nu a trecut multu si Niel fu numitu din partea ministrului de resbelu majoru; acum avea óresi-care renume in armata. La anulu 1838 fu numitu subcolonelu si rentornandu-se in patri'a sa a capetatu rangulu de colonelu. La resbelulu cu Garibaldistií inca a luat parte si a avutu rola insemnata. Dupa resbelulu din Itali'a s'a rentornatu in Franci'a si fu numitu la cancelari'a ministrului de resbelu, éra la anulu 1851 a partinitu grandiosulu si cutezatoriulu planu alui Napoleonu. — Nenumeratele lui fapte, si desteritatea sa pe carier'a militaria l'au facutu nemortoriu. Elu a fostu unu ostasiu bravu. A facutu mai multe reforme salutarie in armata, inse sórtea nu i-a

permisu a vedé rezultatele reformeloru sale, la trei-spre-diece augustu a încetatú dintre cei vii. Eroulu luptatoriu, care prin atâte lupte a strabatutu, a moritu in patu. — Mórtea lui a causatú multa dorere la curte, ce se póte vedé din foi'a oficiala din Paris, care díce, cá Napoleonu a perdutu pe unulu din ómenii sei cei mai fideli. Mórtea lui Niel o gelescu afara de soci'a remasa veduva inca doi copii, unu fiu si o fiica. Celu primu, e in etate de dóue-dieci si trei de ani si e locotenente in armata. Inmormentarea s'a intemplatú la 17 aug. cu cea mai mare solemnitate, participandu si famili'a imperatésca.

△ (Nunt'a cersitoriloru.) De candu mi-am propusu, cá pana ce voiu avé bani, sê caletorescu, si de candu petreeu in Paris. am esperiatu si am vediatu multe. Cu deosebire am simpatia cátra cersitori. Cu câtu e unu cersitoriu mai sdrentiosu si cu câtu sê scie vaietá mai bine, cu atát'a lu-patronezu mai multu. — Am eu unu clientu, unu cersitoriu teneru fara de o mana; tóta ocupatiunea lui consta din cersítu, si vaietare. Clientulu meu erá sdrentiosu, cum se cade, dar intr'o dí mai cá nu l'am cunoscutu, asié erá de in schimbatu. Indata am cugetatu, cá schimbarea acést'a trebuia sê aiba o cauza anumita. Numai decátu ce me vediu, veni la mine si mi siopti urmatóriele: Dta totu-de-una ai fostu bunu cátra mine, permite-mi, ca sê-ti facu si eu ceva placere, dreptu recompensa. Am de ati aretá asié ceva, ce eredu, cá nu ai vediatu si póte nici nu vei vedé curendu. — Si ce ar fi acea? — lu-intrebai eu. — O munta de cersitori — fu respunsulu. Unulu dintre cersitori se insóra, eu inca sum invitatú. Déca ti-va fi cu placere poti sê vini cu mine si ti-promitu, cá vei vedé si audí lucruri de totu curióse. — I-am promisú, cá voiu merge si in diu'a urmatória chiar la dóue óre dupa amédi am fost la pórt'a St. Sulpice, unde clientulu meu me si asteptá. — Parisulu e orasiu mare, aceea o scie fia-care. Ca in fia-care orasiu mare, asié si aice sunt multi cersitori. Pe langa tóte cá polití'a se nisuesce ca sê nu se inmultiesca, totu-si sunt fórte multi. Fia-care si-are loculu seu, ba loculu unde corsiescu lu si ereditéza. Se intielege, cá dupa locurile unde e venitu bunu toti se trudescu. — Cersitorii se cunoscú unii pe altii tare bine, si pentru aceea ei se casatorescu la olalta. Sê ve spunu condiciunile casatorieloru. Cu câtu e unu cersitoriu mai ghêbu, schiopu, orbu s. c. l. cu atát'a face partia mai buna, pentru cá numai dupa unulu ca atare se marita o féta de cersitoriu, se intielege cá si ea trebuie sê fia cu calitátile amintite, sciindu cá langa unu asemene sociu castigulu e siguru. — Clientulu meu me duse intr'o biserica. Candu am intratu chiar atunci se fini cununí'a. — Inainte de tóte sê-ti aretu mirés'a. Mires'a erá o femeia mica ghébósa, órba de unu ochiu si schiopa de unu picioru. Mirele erá unu scheletu, i lipseau ambile pitióre si degetile de la o mana. Dupa cununí'a intrég'a societate a intratu in birje; eu cu ei si nu ne opriramu pana la otelulu Elysée-Montmartre, unde ne asteptá unu prandiu cátu se póte de bunu. Eu fui recomandatú mai antáiu la mirésa, apoi la mire si inca la cáti-va schiopi. Societatea la începutu petrecea in ordinea cea mai frumósa, erá unu silentiu mare; óspe-tii vorbiau pucinu si mancau multu. Urmara toastele si in fine joculu. Band'a erá compusa din unu verkleistu orbu,

unu fluerasiu schiopu si din unu lautariu ghêbu. D'apoi jocatorii!? Schiopii cu orbii, ghébii cu surdii si ranitii cu mutii jocau pe intrecute, jocau pe mórte. Ah! ce privire minunata! Chiar cá asié ceva nu am mai vediatu, — dar nici nu dorescu a mai vedé, acum am vediatu destulu. Grabíi ca sê scapu de acea societate. — Candu in diu'a a trei'a dupa nunt'a cea frumósa am trecutú pe langa biserica St. Sulpice, am vediatu pe fericitii case-toriti, chiaru mancau — póte primulu castigu.

Gâcitura numerica

de Anastasi'a Leonovicu.

4.	15.	5.	10.	7.	6.	E orasiu italianu;
				11.	5.	3. Face parte dintr'unu anu;
		5.	8.	10.	15.	Primulu omu aici trai,
Pana nu pecatul,
14.	6.	12.	9.	5.	2.	8. Dins'a din lemnu se lucrédia,
In apa se 'ntrebuintiadia,
	1.	10.	2.	5.	13.	Toti in asta s'au nascutu,
			2.	5.	10.	Nu-i multu decandu au trecutú;
			1—15			Vrendu natiunea sê in florésca,
Toti romanii sê-lu dorésca!

Deslegarea gâciturei numerice din nr. 31.

Ioanu Brateanu.

Deslegare buna primiramu de la dómnele si domnisiórele Luis'a Murgu n. Balcu, Elen'a Onciu, Anastasi'a Leonovicu, Iulian'a Palco, Hersil'a Magdu; si de la domnii Vasiliu Olariu, Georgiu Marcescu, Paulu Jurma, Ioanu Popu, Traianu Popescu, Simeonu Popu, Radu Popea, Petru Muresianu Sireganulu si Alesandru Lupu.

Deslegarea gâciturei de siacu din nr. 30. o mai mai primiramu de la domnisiór'a Hersil'a Magdu.

Post'a Redactiunii.

„Panteonulu Romanu“ s'a éspedatu toturoru abonantiloru, deci aceea carii nu l'au primitu binevoiesca a reclamá.

La mai multi. Tablourile din semestrele trecute nu se potú tramite decátu numai de odata cu acela din semestrulu acest'a. Pan' atunce dara ne rogâmu de indulgentia si nu ceremu — reclamatiuni.

Turin. Cartea ti-s'a tramisu de multu. Primitu-o-ai?